

การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยด้วยการละเล่นพื้นบ้านไทย Developing Preschool Children's Creativity by Using Thai Folk Plays

ศิริลักษณ์ เหมะศรี¹ ทศนีย์ นาคุณทรง² และประสพสุข ฤทธิเดช³

Siriluck Morsri¹ Tassanee Nakunsong² and Prasopsuk Rittidet³

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม¹

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม^{2,3}

Email : Siriluck_Mo@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรม การละเล่นพื้นบ้านไทย เพื่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย 2) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนปฐมวัยที่ผ่านการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านไทย และ 3) ประเมินผลความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ห้อง 2 จำนวน 27 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งได้มาโดยใช้เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านไทย แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test (Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านไทย เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพตาม 85.09/88.81 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ผ่านการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านไทย พบว่า คะแนนจากการทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 56.67 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 56.67 คะแนน จากการทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 88.81 คะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.81 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เด็กปฐมวัยที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านไทย มีค่าเฉลี่ยการแสดงความพึงพอใจที่มีต่อแผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านของไทย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.59-2.81 แสดงว่าเด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจต่อแผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านของไทย ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

คำสำคัญ : การละเล่นพื้นบ้านของไทย

ABSTRACT

This research aimed to 1. determine the efficiency of the instructional plans using Thai folk plays to develop preschool children's creativity, 2. compare the children's creativity before and after learning through use of Thai folk ways, and 3. assess the children's satisfaction with the learning activities using Thai folk plays. The sample group for this study consisted of 27 preschool children of kindergarten III, Class II, of Rajabhat Maha Sarakham University Demonstration School, obtained through purposive sampling. The instruments used in this study were instructional plans using Thai folk plays to develop preschool children's creativity, a test for assessing creativity, and a questionnaire for assessing the children's satisfaction. The statistics used in analyzing

the data were percentage, mean, standard deviation and t-test (Dependent Samples)

Findings of the study are as follows:

1. The efficiency of the instructional plans using Thai folk plays to develop preschool children's creativity was 85.09/88.81, which was higher than the required criterion.
2. The preschool children's mean score of creativity assessed after learning through use of Thai folk plays was 88.81 %, which was significantly higher than the pretest mean score of 56.67 % at the .01 level of statistical significance.
3. The satisfaction mean score of the preschool children in Kindergarten III, Class II, who learned through use of the Thai folk plays, was found within the range of 2.59-2.81, which was determined at the high level of satisfaction.

Keywords : Thai Folk Plays

บทนำ

การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาโดยอาศัยแนวคิดและหลักการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจสังคมและสติปัญญาอย่างสัมพันธ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่องไปพร้อมกันทุกด้าน [12] ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 18 ได้ระบุให้มีการจัดการศึกษาปฐมวัยและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยผนวกกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้จัดตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ในปี พ.ศ. 2542 ขึ้นพร้อมประกาศว่า “ การศึกษาปฐมวัย คือ การสร้างคน สร้างชาติ ” [9] จึงกล่าวได้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมในทุกด้าน [3]

เด็กปฐมวัยนับว่าเป็นช่วงวัยสำคัญที่สุดของชีวิต เด็กวัยนี้มีความอยากรู้อยากเห็นสนใจสิ่งรอบด้านและที่สำคัญสมองของเด็กมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วเทียบเท่าได้กับผู้ใหญ่ ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย จะต้องมีการบวนการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียน ให้เต็มตามศักยภาพและสอดคล้อง โดยปรับให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ครูเป็นผู้ชี้แนะสนับสนุนให้เด็กเกิดการเรียนรู้มากที่สุดและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมีลักษณะเฉพาะตัวและจำเป็นต้องเรียนรู้ผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสม การส่งเสริมศักยภาพของเด็กโดยเน้นองค์ความรู้ การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความการครบทั้ง 4 ด้านทั้ง ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม

และด้านจิตใจ นับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ พ่อแม่หรือครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการที่จะพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมเด็กแต่ละคนจะเติบโตและมีลักษณะพัฒนาการแตกต่างกันไปตามวัย [7] ในการพัฒนาให้เด็กมีความพร้อมนั้น

จะต้องมีการจัดประสบการณ์ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง เพราะการที่เด็กได้ลงมือทำสิ่งต่างๆด้วยตัวเองจะทำให้เด็กเกิดองค์ความรู้จากประสบการณ์ตรงและในการจัดประสบการณ์ให้เด็กโดยยึดแนวคิดปรัชญาการศึกษาปฐมวัยในการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัย มีการจัดเตรียมมุมประสบการณ์การเรียนรู้และการสัมผัสจากสิ่งรอบข้าง และบุคคลรอบข้าง ทำให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำ (Active learning) ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและการทำงานอย่างเป็นระบบ

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย 3-5 ปีจะไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปแบบกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่นเพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงเกิดการเรียนรู้ ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ประสบการณ์ที่จัดจะต้องครอบคลุมประสบการณ์สำคัญที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดไว้และควรยืดหยุ่นให้มีสาระที่ควรเรียนรู้ที่เด็กสนใจและสาระที่ควรเรียนรู้ที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนดเมื่อเด็กได้รับประสบการณ์สำคัญ [8] เด็กควรได้รับการฝึกทักษะการคิดให้มีความคิดสร้างสรรค์ตั้งแต่เยาว์วัย และความคิดสร้างสรรค์ถือเป็นกระบวนการทางความคิดที่มีความสำคัญต่อเด็ก ทำให้เด็กสร้างความคิดสร้างจินตนาการ ไม่จนต่อสถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่

กำหนดไว้ ความคิดสร้างสรรค์คือพลังความคิดที่เด็ก ๆ ทุกคนมีมาแต่กำเนิด หากได้รับการกระตุ้น การพัฒนาพลังแห่งการสร้างสรรค์จะทำให้เด็ก ๆ เป็นคนมีอิสระทางความคิด มีความคิดที่ฉีกกรอบ และสามารถหาหนทางในการที่จะสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ได้เสมอ การฝึกฝนให้เด็กคิดอย่างสร้างสรรค์ จึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยกระตุ้นคุณภาพในตัวเด็กให้มั่นใจในตนเองและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น [17]

ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ อารี พันธมณี. [19] กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์สามารถพัฒนาได้ด้วยการสอน ฝึกฝนและฝึกปฏิบัติที่ถูกต้อง และยังเสนอว่าถ้าส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์แก่เด็กตั้งแต่วัยเยาว์เท่าใด ก็จะเป็นผลดีมากเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับ ประสิทธิ์รักษ์ เจริญผล. [5] กล่าวถึงเด็กปฐมวัยว่าเป็นวัยที่อยู่ในช่วงอายุแรกเกิดจนถึง 8 ปี และเป็นระยะสำคัญที่สุดของการพัฒนาทั้งทางร่างกายอารมณ์ จิตใจ สังคมสติปัญญา และบุคลิกภาพ เป็นวัยที่เรียกว่าช่วงพลังแห่งการเรียนรู้เติบโตองงามสำหรับชีวิต เป็นระยะที่เด็กมีจินตนาการสูง ศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กเท่ากับเป็นรากฐานที่มั่นคงสำหรับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในวัยต่อมา ในปัจจุบันการสอนให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดสร้างสรรค์ในทางที่ดีและเหมาะสม รู้จักแสดงความคิดของตนเองออกมาให้เกิดประโยชน์ การสอนเพื่อส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ เป็นวิธีกระตุ้นให้เด็กเกิดอัจฉริยภาพ รู้จักคิดอย่างอิสระด้วยตนเอง ซึ่งประกอบด้วยความคิดแบบจินตนาการและความคิดแก้ปัญหา โดยใช้ไหวพริบไม่มีรูปแบบตายตัว เด็กจะมีความกล้าและความมั่นใจ ทั้งเรียนรู้อย่างสนุกสนานและมีชีวิตชีวามากขึ้นด้วย กิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ได้แก่ กิจกรรมทางภาษา กิจกรรมทางศิลปะ กิจกรรมทางดนตรีและการเคลื่อนไหว และกิจกรรมทางศิลปะ โดยจินดา วสุอุดม กล่าวว่า กิจกรรมเหล่านี้จัดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านสติปัญญา ซึ่งได้แก่ ความคิด ความเข้าใจ ด้านจิตใจ ได้แก่ ความรู้สึก เจตคติ เป็นต้น ซึ่งจะรวมการพัฒนาลักษณะความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม ความคิดละเอียดลออ ความคิดจินตนาการความอยากรู้อยากเห็น ความพอใจที่จะทำงานที่ยากและซับซ้อน และความพร้อมที่จะเสี่ยง และอย่างสุดท้ายคือการนำความรู้ ความเข้าใจไปปฏิบัติ

การเล่นพื้นบ้านของไทย เป็นการเล่นชนิดหนึ่งซึ่งเป็น

เอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทยที่สืบทอดกันมาในวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นภาคอีสาน เป็นการละเล่นที่สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะความเป็นอยู่ อาชีพ ความเชื่อและภาษาของคนในท้องถิ่น กิจกรรมการเล่นเน้นการนำวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประดิษฐ์เป็นเครื่องเล่น ส่วนการเล่นไม่จำกัดจำนวนผู้เล่นวิธีการเล่นไม่ยุ่งยากซับซ้อนและกติกาการเล่นไม่เคร่งครัด สำหรับคุณประโยชน์ของการละเล่นพื้นบ้านอีสานสามารถช่วยส่งเสริมทางด้านสติปัญญา คັນสนีย ฉัตรคุปต์ [15] กล่าวว่า ถ้าเด็กมีโอกาสเล่นทั้งสมมุติและเล่นแบบโบราณเช่น มอญซ่อนผ้า หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองล้วนมีผลต่อการพัฒนาโดยประสาทและจุดเชื่อมโยงประสาทที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต ซึ่งมีประโยชน์เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะสามารถแก้ปัญหาในชีวิตได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการละเล่นพื้นบ้านอีสานมีคุณค่าต่อเด็กซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของประเทศชาติ สมควรได้รับการสนับสนุนฟื้นฟูให้เด็กปัจจุบันหันกลับมาเล่นดั้งเดิมอีกด้วย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ นอกจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ แล้ว การเล่นยังเป็นกระบวนการหนึ่งในการพัฒนาเด็กทั้ง 4 ด้านคือด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจสังคมและสติปัญญา การเล่นเป็นการเตรียมเด็กเพื่ออนาคตเด็กสามารถผ่อนคลายความเครียดและพักผ่อนได้ด้วยการเล่น นอกจากนี้ อารมณ สุวรรณपाल [18] กล่าวว่าความสำคัญของการเล่นกับการส่งเสริมประสบการณ์ชีวิตเด็กปฐมวัยไว้ว่าการเล่นเป็นการฝึกให้เด็กแก้ปัญหาการเล่นของเด็กช่วยให้เด็กเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ช่วยให้เด็กพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การเคลื่อนไหวพัฒนาการทางสังคม รู้จักผลัดเปลี่ยน รอคอย เป็นผู้นำผู้ตาม รู้จักหน้าที่ รู้จักการทำงาน ซึ่งการเล่นของเด็กชนิดต่าง ๆ จะช่วยเตรียมเด็กสำหรับอนาคต และการละเล่นของเด็กเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ส่งเสริมให้เด็กเล่นกีฬาต่าง ๆ ทำให้สุขภาพดีอารมณ์มั่นคง มีน้ำใจเป็นนักกีฬาจิตใจเบิกบานสามารถเข้ากับเพื่อนฝูงได้ช่วยฝึกสมองและความว่องไวอีกด้วย [10]

จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 2 (2548-2553) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับ

คุณภาพพอใช้ ซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเร่งดำเนินการในการพัฒนาทางด้านความคิดสร้างสรรค์ เด็กปฐมวัยซึ่งเด็กในช่วงนี้จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมในเรื่องของการละเล่น การแสดงออกทางร่างกาย เพื่อที่จะเป็นตัวช่วยในการส่งเสริมให้การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งทำให้เด็กมีความสุขต่อการเรียนในชั้นเรียน ซึ่งทำให้เด็กได้กล้าคิด การทำ กล้าแสดงออกในทางที่ดี ซึ่งการละเล่นพื้นบ้านเป็นการเล่นที่สนุกไม่ยุ่งยากรวมทั้งใช้วัสดุที่มีอยู่ใกล้ตัวไม่ยุ่งยาก อีกทั้งทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดีเป็นการส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เพราะผ่านการละเล่น การแสดงออกด้วยตนเอง ซึ่งการละเล่นพื้นบ้านมีวิธีการเล่นที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน

ด้วยเหตุผลและประโยชน์การละเล่นพื้นบ้าน ผู้วิจัยเห็นความสำคัญที่จะนำมาพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสาธิตราชภัฏมหาสารคาม เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ที่มีลักษณะการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการทำงานของสมองของวัยและสภาพสังคมของผู้เรียนที่เน้นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรและเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนในระดับสูงขึ้น

คำถามการวิจัย

กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านของไทย สามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดคล่องแคล่ว ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความคิดละเอียดลออ และด้านความคิดยืดหยุ่นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านของไทย เพื่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนปฐมวัยที่ผ่านการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรม การละเล่นพื้นบ้านของไทย
3. เพื่อประเมินผลความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมเรื่อง การละเล่นพื้นบ้านของไทย

สมมติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านไทย มีความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้
 - 1.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านของไทย
 - 1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 1.2.1 ความคิดสร้างสรรค์ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการคิดคล่อง ด้านการคิดริเริ่ม ด้านการคิดละเอียดลออ ด้านการคิดยืดหยุ่น
 - 1.2.2 ความพึงพอใจต่อแผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านของไทย
2. เนื้อหา ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การละเล่นพื้นบ้านของไทย จำนวน 10 กิจกรรม ดังนี้
 - 2.1 กิจกรรมที่ 1 เรื่อง กากพอกไข่
 - 2.2 กิจกรรมที่ 2 เรื่อง ภูกินหาง
 - 2.3 กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ชนไก่
 - 2.4 กิจกรรมที่ 4 เรื่อง มอญซ่อนผ้า
 - 2.5 กิจกรรมที่ 5 เรื่อง เลือกกินวัว
 - 2.6 กิจกรรมที่ 6 เรื่อง รีรีข้าวสาร
 - 2.7 กิจกรรมที่ 7 เรื่อง กระต่ายขาเดียว
 - 2.8 กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ม้าก้านกล้วย
 - 2.9 กิจกรรมที่ 9 เรื่อง เดินกะลา
 - 2.10 กิจกรรมที่ 10 เรื่อง วังกระสอบ

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ระยะเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 2 ชั่วโมง

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ห้อง 2 จำนวน 27 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านของไทย จำนวน 10

กิจกรรม

2. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ รูปแบบ ก ของทอแรนซ์ (Torrance test of creative thinking figural form a)

3. แบบสอบถามความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการทดลองเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้จัดกระทำกับข้อมูล ดังนี้

1. นำกระดาษคำตอบของนักเรียนที่ทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ มาตรวจคำตอบ การตรวจให้ข้อละ 1 คะแนน ถ้าตอบผิด ทำไม่ได้ หรือตอบเกิน 1 ข้อให้ 0 แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การหาคุณภาพของแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์

2.1 หาค่าดัชนีสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยหาค่าเฉลี่ยประเมิณของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด โดยใช้สูตร IOC

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ทั้งฉบับ (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ที่เรียกว่า "สัมประสิทธิ์แอลฟา" (α -Coefficient)

2.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรม โดยใช้สูตร t-test (Dependent Sample) ดังนี้

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมี ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านไทย เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพตาม 85.09/88.81 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ผ่านการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านไทย พบว่า คะแนนจากการทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 56.67 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 56.67 คะแนน จากการทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 88.81 คะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.81 อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01

3. เด็กปฐมวัยที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านไทย มีค่าเฉลี่ยการแสดงความพึงพอใจที่มีต่อแผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.59-2.81 แสดงว่าเด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจต่อแผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทย ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรม การเล่นพื้นบ้านของไทย เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85.09/88.81 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านกระบวนการ ขั้นตอนในการสร้างอย่างเป็นระบบและวิธีการที่เหมาะสม โดยศึกษาหลักสูตร คู่มือครู เนื้อหาเทคนิค วิธีการที่เป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ในการสร้างกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมทำให้เด็กได้เรียนรู้ ดังนั้น การเล่นเป็นวิธีการที่เด็กสร้างประสบการณ์ให้กับตนเองในการเรียนรู้รับรู้สิ่งแวดล้อมและสิ่งซึ่งไม่มีใครสอนเขาได้การเล่นเป็นกระบวนการ พัฒนาของเด็กโดยใช้การเล่นเป็นเครื่องช่วยนักจิตวิทยาและนักการศึกษาถือว่า การเล่นคือ การทำงานของเด็ก เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่มุ่งให้ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ในละเล่น และแก้ปัญหา ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้เด็กได้พฤติกรรมแบบถูกผิดด้วยตนเอง ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกรับผิดชอบ สนุกสนานเพลิดเพลิน เด็กจึงมองพฤติกรรมการเล่นแบบนี้เป็นการเล่นและเกิดความสนใจ โดยไม่จำเป็นต้องมีสิ่งอื่นมากระตุ้น เมื่อเด็กมีความสนใจแล้วพฤติกรรมก็จะเปลี่ยนแปลง เป็นความก้าวหน้าในระดับสติปัญญาและความคิดของเด็กต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ ลักษณะ แก้วทอง [6] ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ด้วยเกมการศึกษาของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยเกมการศึกษาของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 83.06/94.33 ซึ่งสูงกว่า

เกณฑ์ที่ตั้งไว้ และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.67 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนด้านความคิดสร้างสรรค์ คิดเป็น ร้อยละ 67 โดยสรุป แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ด้วยเกมการศึกษาของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผล สร้างความสนุกสนานในการเรียนและมีพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับชั้นอนุบาลต่อไปได้ และเกียจลม จันทร์งาม [1] ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ด้วยการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลการวิจัยพบว่า 1. โปรแกรมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ด้วยการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.33/81.81 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามโปรแกรมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้วยการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน มีความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามโปรแกรมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้วยการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสรุป โปรแกรมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ด้วยการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานมีประสิทธิภาพเหมาะสมสามารถส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดีและได้ดีกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามปกติ ดังนั้นครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ควรนำโปรแกรมนี้นี้ไปใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์ต่อไป

ผลการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยด้วยการละเล่นพื้นบ้านของไทย ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 การจัดกิจกรรมที่ 1-4 กิจกรรมเสริมประสบการณ์ จำนวน 5 กิจกรรม คือ กาฟักไข่ ภูเขาหิน ขนไก่ และมอลซอนผ้า เด็กได้เล่นเป็นกลุ่ม และการฝึกปฏิบัติไหวพริบ และความคล่องแคล่วว่องไว รวมทั้งให้เด็กรู้สึกสนุกสนานกับการเล่น และการเรียนรู้ มีค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ย 44.05 โดยมีพฤติกรรมดังนี้

ด้านความคิดคล่องแคล่ว ผู้วิจัยพบว่าเด็กแสดงท่าทางที่แปลกใหม่ ไปกว่าเดิมไม่เคยทำมาก่อน แต่ต้องให้ครูชี้แนะ ทำให้เด็กทำได้เองทำได้อย่างต่อเนื่องมากกว่าคนอื่นในเวลาที่จำกัดและสม่ำเสมอปรากฏอย่างชัดเจน

ด้านความคิดริเริ่ม ผู้วิจัยพบว่าเด็ก ไม่สามารถแก้ปัญหาเองได้ แม้ผู้วิจัยแนะนำแล้วก็ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ โดยเด็กยังสับสนกับการเล่น และคำสั่ง ทำให้หลบหลีกไม่ทัน และการเอาตัวรอดในการเล่นกิจกรรม

ด้านความคิดละเอียดลออ ผู้วิจัยพบว่าเด็กส่วนมากมีความคิดละเอียดลออในการเล่นโดยแสดงท่าทางอ่อนน้อม และท่วงท่าที่สวยงาม สามารถผสมผสานการเล่นกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมาได้

ด้านความคิดยืดหยุ่น ผู้วิจัยพบว่าเด็กมีการปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้ เช่น เด็กเลือกที่จะเล่นคนเดียว และไม่ให้ความร่วมมือกับเพื่อนเมื่อเพื่อนขอความช่วยเหลือ เนื่องจากเด็กมีความคิดที่อิสระ

สัปดาห์ที่ 2 การจัดกิจกรรม แผนที่ 5-8 กิจกรรมเสริมประสบการณ์ จำนวน 4 กิจกรรม คือ เลื่อนกินวู้ รีรีข้าวสาร กระต่ายขาเดียว ม้าก้านกล้วย เด็กได้เล่นเดี่ยว เล่นคู่ และเล่นเป็นกลุ่ม มีค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ย 58.73 โดยมีพฤติกรรมดังนี้

ด้านความคิดคล่องแคล่ว ผู้วิจัยพบว่าเด็กแสดงท่าทางที่แปลกใหม่ ไปกว่าเดิมไม่เคยทำมาก่อน แต่ต้องให้ครูชี้แนะ ทำให้เด็กทำได้เองทำได้อย่างต่อเนื่องมากกว่าคนอื่นในเวลาที่จำกัดและสม่ำเสมอปรากฏอย่างชัดเจน เช่น กิจกรรมรีรีข้าวสาร ทำให้เด็กสามารถใช้ความเร็วในการสังเกต และสร้างความสามัคคีในกลุ่ม ส่วนกิจกรรมกระต่ายขาเดียว ม้าก้านกล้วย พัฒนาความคิดคล่องแคล่วของเด็กได้ดี

ด้านความคิดริเริ่ม ผู้วิจัยพบว่าเด็กสามารถแก้ปัญหาเองได้ ขณะร่วมกิจกรรมเด็กมีความคิดริเริ่มในการร่วมกิจกรรมและมีทักษะในการวิ่ง ออกกำลังกายทุกส่วนเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อ ทำให้เด็กเกิดความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ

ด้านความคิดละเอียดลออ ผู้วิจัยพบว่าเด็กส่วนมากมีความคิดละเอียดลออในการเล่นโดยแสดงท่าทางอ่อนน้อม และท่วงท่าที่สวยงาม รวมทั้งให้เด็กรู้สึกสนุกสนานกับการเล่น และการเรียนรู้

ด้านความคิดยืดหยุ่น ผู้วิจัยพบว่าเด็กมีการปรับตัว

เข้ากับเพื่อนได้ดี โดยครูให้อิสระในการร่วมกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ทำให้เด็กร่วมมือกับเพื่อนเมื่อเพื่อนขอความช่วยเหลือ ในแต่ละกิจกรรม

สัปดาห์ที่ 3 การจัดกิจกรรมที่ 9-10 กิจกรรมเสริมประสบการณ์ จำนวน 2 กิจกรรม คือ เดินกะลา วิ่งกระสอบ เด็กได้เล่นเดี่ยว และเล่นเป็นกลุ่ม มีค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ย 73.02 โดยมีพฤติกรรมดังนี้

ด้านความคิดคล่องแคล่ว ผู้วิจัยพบว่าเด็กแสดงท่าทางที่แปลกใหม่ ไปกว่าเดิมไม่เคยทำมาก่อน แต่ต้องให้ครูชี้แนะ ทำให้เด็กทำได้เองทำได้อย่างต่อเนื่องมากขึ้นในเวลาที่จำกัดและสม่ำเสมอปรากฏอย่างชัดเจน รวมทั้งเด็กรู้สึกสนุกสนานกับการเล่น เดินกะลา วิ่งกระสอบ

ด้านความคิดริเริ่ม ผู้วิจัยพบว่าเด็กสามารถแก้ปัญหาเองได้ และมีเด็กบางคนยังเด็กยังสับสนกับการเล่น ไม่สามารถเล่นได้ถูกวิธี ผู้วิจัยแนะนำแล้วก็สามารถเล่นเดินกะลา และวิ่งกระสอบได้อย่างสนุกสนาน

ด้านความคิดละเอียดลออ ผู้วิจัยพบว่าเด็กส่วนมากมีความคิดละเอียดลออในการเล่นโดยแสดงท่าทางอ่อนโยน และท่วงท่าที่สวยงาม เป็นต้นการเล่นกะลา เด็กให้ความสนใจและให้ร่วมมือกิจกรรมทั้ง การเดินกะลา และวิ่งกระสอบ

ด้านความคิดยืดหยุ่น ผู้วิจัยพบว่าเด็กมีการปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ดี เนื่องจากผู้วิจัยให้อิสระในการเล่นกับเด็ก ๆ ทำให้เด็กมีความคิดยืดหยุ่น และมีความสุขในการร่วมกิจกรรมทั้ง 2 กิจกรรม

2. ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ผ่านการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านไทย พบว่า คะแนนจากการทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 56.67 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 56.67 คะแนน จากการทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 88.81 คะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.81 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ทิวพร โจมรัมย์ [2] ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความพร้อมทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การละเล่นพื้นบ้านอีสาน ผลการวิจัยพบว่า 1. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่การจัดประสบการณ์ด้วยกิจกรรมการ

ละเล่นพื้นบ้านอีสานมี ความพร้อมทางคณิตศาสตร์หลังจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 2. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยกิจกรรมการการละเล่นพื้นบ้านอีสาน มีวินัยในตนเองโดยรวมอยู่ในระดับดี 3. ผลการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมทางคณิตศาสตร์ด้วยกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน พบว่า นักเรียนสามารถสังเกตความเหมือน และความต่างของสิ่งของที่กำหนดให้ได้ เปรียบเทียบ ขนาด ใหญ่ เล็ก มาก น้อย เรียงลำดับ ความสูงความต่ำ ความยาวสั้น เปรียบเทียบ จำนวนเท่ากัน-ไม่เท่ากัน นับจำนวน 1- 20 และการรู้ค่าจำนวน 1 - 10 บอกตำแหน่ง บน - ล่าง หน้า - หลัง ได้ เป็นผู้ที่มีความรู้ในตนเอง รู้จักอดทน มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบรู้จักรับฟังความคิดของคนอื่น และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุขและสนุกสนาน โดยสรุป การจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านอีสานสามารถพัฒนาความพร้อมทางคณิตศาสตร์ และมีวินัยในตนเองได้ ซึ่งการจัดประสบการณ์ด้วยการละเล่นพื้นบ้านมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้จัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อพัฒนาความพร้อมทางคณิตศาสตร์กระบวนการคิด เสริมสร้างและปลูกฝังความมีวินัยในตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เด็กปฐมวัยที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านของไทย มีค่าเฉลี่ยการแสดงความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านของไทย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.59-2.81 แสดงว่าเด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านของไทย ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยลักษณะ แก้วทอง [6] ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ด้วยเกมการศึกษาของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยเกมการศึกษาของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 83.06/94.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.67 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนด้านความคิดสร้างสรรค์ คิดเป็น ร้อยละ 67 โดยสรุป แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ด้วยเกมการศึกษาของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผล สร้างความสนุกสนานในการเรียนและมีพัฒนาการด้านความคิด

สร้างสรรค์เพิ่มขึ้น สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับชั้นอนุบาลต่อไปได้

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
จะเกิดขึ้นได้จากการที่จัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับเด็ก โดย
เด็กได้ร่วมกิจกรรมอย่างอิสระ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัด
ประสบการณ์ด้วยการละเล่นพื้นบ้านของไทย จึงเป็นวิธีการสอน
ที่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากการเล่นเกิดความ
สนุกสนาน เพลิดเพลิน และส่งเสริมความสัมพันธ์ของเด็กที่เล่น
ร่วมกัน ได้ปรับตัวได้แสดงออก ได้แก่ปัญหาการเล่นด้วยตนเอง
ได้ฝึกการทำงานให้สำเร็จและตัดสินใจใน การลงมือกระทำด้วย
ตนเอง และได้รับการเสริมแรงเป็นที่ยอมรับจากสังคมรอบตัว
เด็ก ย่อมทำให้เด็กประสบผลสำเร็จในการทำสิ่งต่าง ๆ และเกิด
ความเชื่อมั่นในตนเองในที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน
ของไทย เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85.09/88.81

2. ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ผ่านการเรียนรู้
ด้วยการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านของไทย พบว่า คะแนน
จากการทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ก่อนเรียน มีคะแนน
เฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 56.67 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100
คะแนน คิดเป็นร้อยละ 56.67 คะแนน จากการทำแบบทดสอบ
ความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 88.81
คะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.81 อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

3. เด็กปฐมวัยที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้น
บ้านของไทย มีค่าเฉลี่ยการแสดงความพึงพอใจที่มีต่อการจัด
กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านของไทย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่
3 มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.59-2.81 แสดงว่าเด็กปฐมวัยมีความพึง
พอใจต่อการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านของไทย ของเด็กชั้น
อนุบาลปีที่ 3 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการด้วยการละเล่นพื้นบ้านของ
ไทยเพื่อใช้ในการวิจัยเวลาที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรมเด็กได้
อย่างเหมาะสมจึงใช้เวลาถึง 60 นาที เพราะในการทำการวิจัย
ต้องการสังเกตพฤติกรรมการเล่นของเด็กให้ได้อย่างทั่วถึง การนำ
การจัดกิจกรรมไปใช้ในกิจกรรมปกติควรปรับเวลาให้เหมาะสม
กับสถานการณ์การเรียนการสอนตามตารางกิจกรรมประจำวัน

1.2 การนำการละเล่นพื้นบ้านของไทยมาใช้กับเด็ก
ควรคำนึงถึงความปลอดภัยสำหรับเด็ก ควรแนะนำให้เด็กเล่น
อย่างระมัดระวัง เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการความคิด
สร้างสรรค์ที่แปลกใหม่

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำสื่อประกอบการละเล่นพื้นบ้านของ
ไทยไปใช้ในการเตรียมความพร้อมเพื่อเสริมสร้างความคิด
สร้างสรรค์กับเด็กปฐมวัย ในระดับชั้นอื่น ๆ

2.2 ควรนำการละเล่นพื้นบ้านของไทยไปทดลองใช้
ในการวิจัยควบคู่กับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในกิจกรรม
อื่น ๆ เช่น กิจกรรมเกมการศึกษา กิจกรรมเสริมประสบการณ์
หรือกิจกรรมสร้างสรรค์ เพื่อเปรียบเทียบว่าการจัดประสบการณ์
ในกิจกรรมใดสามารถส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก
ปฐมวัยได้สูงกว่าการจัดประสบการณ์ในกิจกรรมเสรี

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือ
อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ นาคุณทรง และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ปรึกษาและแก้ไขข้อ
บกพร่องตลอดมาตั้งแต่ต้น จนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- [1] เกียงลม จันทรงาม. (2553). **การพัฒนาโปรแกรมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ด้วยการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน**. ปรินญาณินท์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [2] ทิวพร โจมรัมย์. (2553). **ผลการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านอีสาน ที่มีต่อความพร้อมทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2**. ปรินญาณินท์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [3] นภเนตร ธรรมบวร. (2545). **การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [4] _____. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [5] ประสิทธิ์รักษ์ เจริญผล. (2547). **ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ต่อเติมด้วยลายเส้น**. ปรินญาณินท์ การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [6] ลักษณะ แก้วทอง. (2550). **การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยเกมการศึกษาของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 2**. ปรินญาณินท์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [7] วิชการ, กรม. (2541). **หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- [8] _____. (2546). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- [9] _____. (2549). **แนวการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมองของเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- [10] วิเชียร เกษประทุม. (2536). **นิทานพื้นบ้านนครสวรรค์**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนาการศึกษา.
- [11] _____. (2546). **นิทานพื้นบ้าน**. กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์.
- [12] ศึกษาธิการ, กระหวง. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- [13] _____. (2546). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- [14] _____. (2547). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- [15] คันสนีย์ ฉัตรคุปต์. (2545). "ท่านกำลังทำร้าย (ฆ่า) ลูกศิษย์โดยไม่รู้ตัวหรือไม่," **วารสารมิตรครู**. 3(2) : 24-25 ; สิงหาคม.
- [16] สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2551). **พัฒนาทักษะการคิดพิชิตการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เลียงเชียง.
- [17] สุวิทย์ มูลคำ. (2550). **กลยุทธ์การสอนคิดสร้างสรรค์**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- [18] อารมณ สุวรรณปาล. (2547). "การเล่นกับการส่งเสริมประสบการณ์ชีวิตเด็กปฐมวัยเด็กปฐมวัย," ใน **เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ระดับปฐมวัย หน่วยที่ 8-15**. พิมพ์ครั้งที่ 8. หน้า 9-12. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- [19] อารี พันธุ์มณี. (2545). **ฝึกให้คิดเป็นคิดให้สร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ : ไยใหม่เอ็ดดูเคท.

